

Lovforslag var af. Han yttrede jo ved flere Leiligheder, at det var deri, Brøsten lå. Det forekommer mig nu, at det er høist underligt, naar man indseer, at Brøsten ligger deri, da at berøve Communalbestyrrelserne den communale Intelligens og communale Selvstændighed, de hidtil have havt, og derimod lade Staten beholde saa godt som hele sin hidtilværende Repræsentation i Kommunen. Det forekommer mig, at man paa den Maade arbejder ganske imod det, som man egentlig vil have, og derfor kan jeg ikke forstaae, hvorledes man med disse Tanker om det communale Væsen kan anbefale dette Lovforslag, med mindre jeg maa søge Forklaringen i det Billede, som blev hentet fra Krigsvæsenet, nemlig, at denne Lov skulde skyde en Breshæ i hele vort communale Væsen. Jeg kan meget godt begribe, at man, naar man først har ødelagt det Hele paa eengang, opstiller noget saa Ravgalt, saa at man venter, at Folk skulle sige om kort Tid: nei, nu er det dog saa galt, at vi absolut maae have noget Splinternyt. Det er ganske vist, at dette Lovforslag forrige Gang er fremkommet fra Regjeringen, og det er ganske vist, at de Mænd, som forsvarede det, og som vistnok have forandret en heel Deel, slet ikke havde denne Idee; men det forekommer mig, at disse Mænd maae omtrent have havt den Idee med dette Lovforslag, at der derved i Grunden ikke gjordes nogen meget stor Forandring i det hidtil Væstaaende, og at det altsaa kunde være Noget, man kunde kaste ud, hvorved man for en meget lang Tid kunde have Ro for denne evigt sig påtrængende Communalssag. Men, er det Meningen, da er jeg lige saa meget derimod fra den Side; thi jeg ønsker lige saa lidt, at Communalssagen skal stilles i Berø ved dette Lovforslag, hvad jeg vilde kalde, at give Børnet en Steen istedetfor Brød, som jeg ønsker, at man skal opstille Noget, der absolut vil fordre sin egen Tilintetgjørelse, som med en stor Boldsomhed vilde blive kastet overende, og hvorved alle Partier maatte erkjende, at vi maatte have totalt Nyt strax. Jeg stemmer derfor i Et og Alt imod Lovforslaget. Det er nu ganske vist, at Lovforslaget ogsaa efter min Mening vilde være godt ændret til det Bedre ved flere af de

Ændringsforslag, som den ærede Landsktingsmand fra Odense (Bardenfleth) har fremsat. Men, hvad nu navnlig hans Ændringer til § 3 angaaer, da synes det mig rigtignok, at der ved dem ikke vil være skeet nogen væsentlig Forandring; thi i Ændringsforslaget til § 3 ligger jo omtrent det praktiske Resultat, at Sammensætningen i de allerførste Tilfælde vil blive den samme, som den nu er; og, da altsaa Valgene aabenbart ville med en meget overveiende Majoritet falde ud til de Samme, som nu ere i Sogneforstanderskaberne, og der er kastet 3 smaabitte Valg hen til den nye Klasse, der tages ind, synes det mig rigtignok, at det er omtrent det Samme, som ogsaa at give dem en Steen for et Brød, og derfor forekommer det mig, at det næsten vilde være at gjøre Nar af disse hidtil Udelukkede, og at irritere dem, om jeg saa maa sige, meget mere; thi Folk kunne ikke blive saa særdeles irriterede, naar der ikke er lovet dem Noget; men, naar der er lovet dem Noget, og de Intet faae, forekommer det mig, at der er megen Grund til Misfornøielse. Jeg seer mig derfor desværre nødsaget til ogsaa at stemme imod dette Ændringsforslag. Hvad Ændringsforslaget til § 2 angaaer — at Præsten ikke skulde deeltage i Fattig- og Skolevæsenet —, da maa jeg ganske og aldeles stemme derved. Jeg kunde derom maaffee sige omtrent det Samme, som den ærede Forslagsstiller; men han har selv saa udtømmende behandlet og forsvaret dette Forslag, at jeg skal stemme derfor. Jeg har for Tiden Intet videre at bemærke.

Solberg: Naar det ærede Medlem, som nu satte sig, har karakteriseret et Lovforslag, som i sin væsentlige Deel er fremlagt af en meget agtet forhørværende Minister, og er blevet til i sin nuværende Skikkelse ved en Virksomhed af saare hæderlige Mænd, som ravgalt, saa har han derved vakt Forventningen om sin egen lovgivende Virksomhed i denne Sag paa det Høieste, saa har han derved givet os Anledning til at troe, at det vil blive ganske forbausende, hvad han vil være istand til at frembringe. Fremtiden vil nu vise, hvorvidt han er istand til at realisere det, han saaledes har bebudet. Naar den høitærede 2den Lands-